

Gelijk Staatsburgerschap

Inleiding.

In grote bezorgdheid dat de voorgenomen overheidsbezuinigingen ernstiger gevolgen zullen hebben voor vrouwen en kinderen dan voor mannen richt de sinds 1894 bestaande Vereniging voor Gelijk Staatsburgerschap, tegenwoordig Vrouwenbelangen, zich tot U met het verzoek uw voornemens te heroverwegen en daarbij acht te slaan op wat in dit adres van vrouwenzijde ten behoeve van de samenleving als geheel wordt ingebracht. Nu steeds meer mannen veel meer werkzaamheden verrichten in de huishouding en voor de verzorging en opvoeding van hun kinderen en zij ook steeds vaker hun daadwerkelijke verantwoordelijkheden volledig waar maken, worden deze mannen in dit adres gemakshalve begrepen onder het woord “vrouwen”. Vrouwenbelangen ziet “vrouwen” als een eervolle aanduiding.

Gelijke rechten en plichten in het arbeidsbestel.

Vrouwenbelangen vestigt in het bijzonder uw aandacht op de vanzelfsprekende, maar geldverslindende positieve discriminatie van mannen/kostwinners, op de grotere aandacht van overheid en bedrijfsleven voor de belangen van mannen en op het wegdrukken van de vrouwenstem ten behoeve van die van mannen bij de behartiging van de belangen van samenlevingsverbanden.

In duizenden jaren van positieve discriminatie van mannen is voor dit euvel algemeen een blinde vlek ontstaan. Nu het zover is dat vast is komen te staan dat de resultaten die meisjes en vrouwen behalen op school en bij hun studie of opleiding, en de prestaties die zij verrichten in het arbeidsbestel en in openbare functies niet onderdoen voor die van jongens en mannen, wordt het tijd de situatie opnieuw te bestuderen en te evalueren.

Mannen hebben hun bevoorrechte positie en hun eigenbelang vast verankerd door de arbeid die zij in een geïndustrialiseerde maatschappij zijn gaan verrichten tot in de finesses te omschrijven, de grenzen aan het daaraan ontleende inkomen exact vast te leggen en het op die wijze gedefinieerde arbeidsinkomen als grondslag te nemen voor de heffing van loon- en inkomstenbelasting, volksverzekering- en andere sociale premies en pensioenpremies. Aan die grondslaghogte zijn de uitkeringen krachtens de werknemersverzekeringen en de pensioenen gekoppeld, zodat de hoogte van het inkomen levenslang door de mannenmaatstaf wordt bepaald voor een grote meerderheid van de mensen.

Betaalde en onbetaalde arbeid.

Een aanzienlijk deel van de maatschappelijk noodzakelijke arbeid geschiedt in particuliere huishoudens. De waarde van deze arbeid blijft buiten de heffing van belasting, volksverzekering-, sociale en pensioenpremies. Niettemin hebben degenen die de onbetaalde arbeid thuis geheel of voor het grootste deel verrichten en noch over de waarde van die arbeid noch over het inkomen in natura dat daaraan wordt ontleend belasting en premies zijn verschuldigd wél het recht op bepaalde volksverzekeringuitkeringen en -tegemoetkomingen, zoals de waardevaste AOW vanaf 65 jaar, de AKW in geval er kinderen zijn, soms de AWBZ en een teruggave van de zorgverzekeringpremie. Vrouwen die gehuwd zijn (geweest) hebben vaak recht op nabestaandenpensioen na de dood van hun man en mannen na de dood van hun vrouw, voor zover het pensioencontract daar recht op geeft.

Vrouwenbelangen verzet zich tegen de voortdurende verspilling van overheids- en pensioengelden door huishoudens van mensen die gehuwd zijn (geweest) zoveel voordelen te doen toekomen. Indien een kostwinner zich een huishoudster kan veroorloven, behoort die normale werktijden te hebben en een normaal loon, terwijl er normaal belasting en premies voor haar worden afgedragen, ook pensioenpremies.

Het resultaat van de bevoordeling van huishoudens van één (voornaamste) kostwinner en één (hoofdzakelijke) huishoudpartner is dat gehuwde mannen door werkgevers permanent worden voorgetrokken en een betere carrière kunnen maken dan vrouwen en ongehuwde mannen. De overheid en het bedrijfsleven dragen dus sterk bij aan de positieve discriminatie van (gehuwde) mannen/kostwinners.

In het arbeidsbestel kan althans bij sollicitatie deze voorkeursbehandeling worden vermeden door bij sollicitatieprocedures, werving, selectie en bij certificeringssystemen garanties tegen alle soorten van discriminatie in te bouwen, bijvoorbeeld door een onafhankelijke instelling in te schakelen om de sollicitatieberichten te ontvangen, de namen ervan te verwijderen en ze onder nummer door te sturen naar de zoekende onderneming of instantie, zodat die slechts de geslacht- en naamloze sollicitaties onder ogen krijgt. Mocht blijken dat van de uitgezochte sollicitanten na de mondelinge gesprekken onevenredig veel vrouwen en/of mensen van niet-westerse afkomst zijn afgevallen, dan zijn er meer regels nodig om de voorkeursbehandeling van westerse mannen bij de arbeid uit te bannen. In elk geval behoort de juridische afhandeling van klachten over discriminatie perfect te functioneren.

De komst van één of meer kinderen in een huishouden compliceert de situatie in hoge mate. Hierop wordt ingegaan in de paragrafen Geboorte- en Gezinsbeleid.

Geboortebeleid.

Al tientallen jaren beweren opeenvolgende regeringen met klem dat zij zich onthouden van geboortebeleid. Maar deze bewering kan niet juist zijn. Want het is absoluut uitgesloten NIET aan geboortebeleid te doen. Het bemoeilijken van de toegang tot anticonceptie en abortus provocatus IS geboortebeleid, maar wél een immoreel beleid. Onvoldoende aandacht voor de mogelijkheid betaalde arbeid en de zorg voor een kind te combineren resulteert in een maatschappelijke situatie waarin veel vrouwen afzien van (nog) een kind. Onvoldoende beleid voor goede, betaalbare woningen in een gezonde omgeving met goede bereikbaarheid van de werkplek heeft eveneens minder geboortes tot gevolg. Wat betreft het directe geboortebeleid dringt Vrouwenbelangen er in de eerste plaats op aan het verwijderen van de anticonceptie voor vrouwen vanaf 21 jaar uit het basispakket van de zorgverzekering ongedaan te maken. Weliswaar kunnen de meeste vrouwen de anticonceptiekosten makkelijk zelf dragen, maar dat geldt voor veel andere medische hulp en middelen eveneens. Er is geen reden juist de anticonceptie niet te vergoeden. Sommige vrouwen zijn ernstig de dupe van deze ingreep in de basale gezondheidszorg: vrouwen op een minimale uitkering, vooral die met kinderen; huisvrouwen met weinig huishoudgeld; studentes die door hun studie geen tijd hebben te verdienen; enzovoorts.

Vrouwenbelangen wijst erop dat slechtere anticonceptietoepassing leidt tot een toename van het aantal abortussen. Overheidsbeleid dat dit in de hand werkt is niet alleen onethisch, maar pakt ook duur uit. Want een abortus kost meer dan jaren anticonceptie. Eventuele verwijdering van abortus provocatus uit het AWBZ- pakket wijst Vrouwenbelangen absoluut af: dat mag NOOIT gebeuren. Want de gevolgen zijn: een herleving van illegale abortuspraktijken, een sterke toename van bij de geboorte omgebrachte baby'tjes en van vondelingetjes die niet altijd overleven en meer geboortes van kinderen uit ouders die niet in staat zijn naar behoren voor hen te zorgen. Die gevolgen zijn onaanvaardbaar.

Ter besparing op de abortuskosten bepleit Vrouwenbelangen een wijziging van de WAZ, zodat de huisarts de abortuspil kan gaan voorschrijven en de begeleiding van de vrouw vóór, tijdens en ná gebruik ervan op zich kan nemen. De ervaringen met de abortuspil hebben inmiddels uitgewezen dat

huisartsen in nascholingscursussen, bijvoorbeeld door abortusartsen, naar behoren kunnen worden opgeleid in de lichamelijke en psychische aspecten van een medicamenteuze abortusbehandeling.

De besparingen op abortuskosten kunnen binnen het kader van de seksuele en geboorteregelingzorg voor vrouwen en meisjes worden aangewend voor de heropname van anticonceptie in het basispakket en/of voor betere voorlichting aan immigrantes tijdens de inburgeringscursussen in het woonland of hier in Nederland.

Gezinsbeleid.

Het gevolg van de algehele anti-geboortepolitiek op vrijwel alle beleidsterreinen is dat Nederland nog steeds een gemiddeld totaal aantal kinderen per vrouw (TFR) heeft van slechts 1,7, terwijl 2,07 nodig is om de generatie van de ouders precies te vervangen, en dat slechts 83% van de geboren van een Nederlandse of westers-allochtone moeder is. Van de niet-westers allochtonen is bekend dat ook de volgende generaties - wegens taalachterstand of discriminatie - minder vaak hun opleiding voltooien en werk weten te krijgen en te houden. Zonder een helder en consequent volgehouden gezins- en geboortebelief zullen er al spoedig niet meer voldoende jonge werkenden zijn om de economie gaande te houden, de hulp- en zorgbehoevenden te verzorgen en de benodigde belastingen en premies op te brengen. Eerdere studies ontberen een algehele visie.

De maatschappij ontwikkelt zich in hoog tempo van een samenleving van huishoudens van echtparen met de man als kostwinner en de vrouw als huisvrouw met de uit hun verbintenis gesproten kinderen, die doorgaans tot hun eigen huwelijk of opleiding elders thuis bleven wonen, tot een samenleving met een grote waaier aan huishoudensamenstellingen: veel ongehuwd samenwonenden met of zonder kinderen; zeer veel alleenwonenden; kinderen als regel wonend bij één ouder; kinderen die deels bij de ene, deels bij de andere ouder wonen; enzovoorts. Het is ingewikkeld geworden adequaat beleid te voeren bij deze diversiteit aan leefvormen.

Vrouwenbelangen dringt er bij de regering op aan het beleid in het algemeen op individuen te richten en in het bijzonder op kinderen. Wanneer aan de verspilling van gemeenschapsgelden voor kostwinnershuishoudens zonder kinderen een eind wordt gemaakt, komen er voldoende gelden vrij voor een goed gezinsbeleid: [´gezin´ in de nieuwe betekenis van huishouden met één of meer kinderen].

Kinderopvoeding.

De laatste tientallen jaren is door psychiaters en psychologen sterk de nadruk gelegd op het belang van een veilige hechting van een kind vanaf de geboorte. Daartoe moet(en) de ouder(s) voldoende tijd en rust hebben voor een intens dagelijks contact met het kind, gedurende lange jaren. Op het ogenblik komt het rustig opbouwen van de ouder-kind-hechting steeds meer in het gedrang, hetgeen leidt tot een duidelijke toename van het aantal kinderen met stoornissen.

Een andere zeer belangrijke rol speelt de onteigening van de publieke ruimte ten behoeve van het gemotoriseerde verkeer. In steden, en vlak langs buitenwegen, is het nauwelijks meer mogelijk prettig en veilig te wandelen en te fietsen. Laat staan dat kinderen de vrijheid genieten om overal buiten te kunnen spelen. Dit tot schade van hun geestelijke en lichamelijke ontwikkeling. Aangezien het uitgesloten is dat de openbare ruimte weer teruggegeven wordt aan de oorspronkelijke gebruikers, zit er niets anders op dan dat alle overheden alle bestaande groengebieden die het publiek veilig kan betreden intact laten en zoveel mogelijk nieuw groen laten groeien in de nieuwe wijken. De centrale overheid zal aantasting van bestaand groen effectief dienen te voorkomen en tegen te gaan. De geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van de kinderen - denk aan het voorkomen van obesitas - vereist meer vrijheid buiten. Het is aan de verschillende overheden zorg te dragen voor die vrijheid.

Het grote publiek is zich in de laatste halve eeuw steeds minder verdraagzaam jegens kinderen en steeds minder solidair met ouders van kinderen gaan betonen. Vergeten wordt dat de veertig jaar durende geboortegolf tot in de jaren 1970 vrijwel geheel te wijten was aan fout overheidsbeleid, namelijk het verbod op verspreiding van, en het publiceren over anticonceptie, het ontbreken van het vak Geboorteregeling bij de medicijnenstudie en het streng strafbaar stellen van aborteren. Sinds de bevrijding van de baardwang, omstreeks 1975, ligt het aantal kinderen per vrouw (TFR) op 1,5 tot 1,7, minder dan de helft van daarvoor. Het wordt hoog tijd dat het tot de politiek, de journalistiek en het grote publiek doordringt dat vrouwen hun verantwoordelijkheden voor hun bestaande en eventueel toekomstige kinderen zo hoog opvatten dat zij liever afzien van (nog) een nieuw kind dan al hun kinderen groot te moeten brengen in omstandigheden die zij zelf kwalificeren als onvoldoende.

Alle overheden zullen zich dus sterk moeten richten op de belangen van kinderen en hun ouders. Daar staat tegenover dat er meer afstand zal moeten worden genomen van de toegeeflijke opvoeding. Teneinde de combinatie ouderschap en het verrichten van betaald werk te vergemakkelijken en de onderwijsresultaten te verbeteren is het belangrijk dat kinderen er weer meer plezier in krijgen te doen wat ouders en leerkrachten zeggen en vanzelfsprekend met hen samen te werken. Aan de overheid is de taak het belang van kinderen voor de toekomst van de hele samenleving te belichten.

Geld en gezin.

Vrouwenbelangen beschouwt het als primair noodzakelijk mensen met kinderen niet langer een strafregime op te leggen wat betreft het voor de ouders zelf te besteden inkomen. De kinderbijslag dekt tegenwoordig zelfs op het niveau van een minimuminkomen maar een gering deel van de noodzakelijke kosten van levensonderhoud van het kind/de kinderen. De rest komt uit het minimum van de ouders, zodat het bestedingsniveau voor henzelf ver onder het minimum daalt. Toch is de keuze om één of meer kinderen te krijgen en groot te brengen maatschappelijk gezien een uiterst wenselijke. Het valt niet in te zien waarom de wenselijke keuze wordt afgestraft en de andere situatie wordt bevoordeeld.

Bij de invoering van de AKW in 1980 ter vervanging van de verschillende kinderbijslagregelingen en kinderaftrek in de loon- en inkomstenbelasting is bepaald dat de kinderbijslag voorgoed onafhankelijk zou blijven van het inkomen. Maar dit stellige uitgangspunt: 'gelijke behandeling van kinderen in gelijke situaties' is alweer losgelaten en per 1995 is plotseling de kinderbijslag sterk verlaagd voor de ná die jaarwisseling geboren, zodat er ongerechtvaardigde grote verschillen zijn ontstaan in de kinderbijslagen voor de kinderen die vóór en ná dat moment geboren zijn. Vrouwenbelangen onderstreept dat het wenselijk is de kinderbijslag op te trekken tot de noodzakelijke kosten van levensonderhoud voor een kind op het minimumniveau en de kinderbijslagbedragen inkomensafhankelijk te houden. Volgens het CBS en het NIBUD besteden ouders in ALLE inkomensgroepen een gelijk percentage van hun netto inkomen (inclusief netto vakantiegeld en kinderbijslag) voor hun kinderen: 17 % voor 1 kind; 26 % voor 2 kinderen; 33 % voor 3; en 40 % voor 4 en meer. Op het ogenblik betalen ouders met een zeer bescheiden inkomen al meer belasting en premie over het niet door de kinderbijslag gedekte inkomensdeel voor hun kinderen dan zij aan kinderbijslag ontvangen. Kortom: de kinderbijslag valt weg tegen de extra belasting en premie over de kosten die zij voor hun kinderen maken. Dit effect neemt snel toe met het toenemen van de inkomens van de ouders. Beter verdienende ouders betalen wel acht keer zoveel extra belasting over het inkomensdeel voor hun kinderen dan het bedrag aan kinderbijslag belooft. Vrouwenbelangen dringt erop aan alle mensen met kinderen ten laste meer te ontzien.

Verstoring van de allocatie van de productiefactor arbeid.

Bij voortdurende veronachtzamen regeringen de rol van de grote druk van de belasting- en premieheffing op de verdeling van de betaalde arbeid en de noodzakelijk te verrichten onbetaalde arbeid thuis, zoals de zorg voor de kinderen vanaf hun geboorte. In de betaalde arbeid zijn de kosten en lasten van alle vervangende arbeidskrachten volledig aftrekbaar. Steeds rust er maar een enkele

keer belasting- en premiedruk op het resultaat. Hierdoor is de allocatie van de productiefactor arbeid (= het op hun plaats komen van de verschillend beloonde arbeidskrachten) optimaal. De president-directeur van SHELL dweilt niet de stoep van het hoofdkantoor. Daarentegen betaalt degene die thuis veel onbetaalde arbeid heeft te verrichten uit haar/zijn netto arbeidsinkomen het brutoloon voor alle (deel)vervangers. Bij een marginale belasting- en premiedruk van 50 % kan de werk- of opdrachtgever slechts 25 % van haar/zijn bruto arbeidsinkomen besteden aan nettoloon van "witte" vervangers; en dat zonder nog iets voor zichzelf over te houden. Een hoge belasting- en premiedruk frustreert dus de allocatie in geval er zowel betaalde arbeid als veel onbetaalde arbeid thuis moet worden gedaan. In Nederland bestaan er al geruime tijd allerlei verlichtingen voor werkende ouders van jonge kinderen, maar die vertonen zoveel gebreken en worden zo vaak gewijzigd dat er te weinig gebruik van wordt gemaakt. Vrouwenbelangen vestigt er de nadruk op dat de verstoring van de allocatie van de arbeid inbreuk maakt op de grondwettelijke vrije keuze van arbeid en op de gegarandeerde gelijkheidsrechten volgens het Vrouwenverdrag.

Op het ogenblik geschiedt veel van de noodzakelijke opvang van kinderen in crèche en buitenschoolse opvang. De kosten hiervan kunnen inkomensafhankelijk blijven, omdat deze voorzieningen de ouders in staat stellen betaalde arbeid te blijven verrichten, wanneer er een kind (bij)komt. Deze kosten worden rechtstreeks veroorzaakt door het verrichten van arbeid en behoren dan ook in hun geheel aftrekbaar te zijn als arbeidskosten. Een aftrekpost hiervoor verruimt de mogelijkheden van ouders om betaalde arbeid te blijven verrichten en beperkt het veel voorkomende opgeven van alle betaalde arbeid door de moeder bij de komst van een tweede of derde kind. Overweging verdient kosten van hulp thuis eveneens aftrekbaar te maken om continue zorg voor de kinderen bij ziekte te garanderen. Gewaakt moet dan worden tegen misbruik, doordat de hulp ingezet wordt voor andere werkzaamheden dan voor de kinderen.

De kinderopvang als basisvoorziening is onmisbaar in een economisch bestel waarbij van vrouwen een veel grotere arbeidsdeelname wordt vereist. Bekendmaking van het voornemen van de regering de ouders veel meer te laten bijdragen voor crèche en buitenschoolse opvang heeft nu al geleid tot een aanzienlijk percentage opzeggingen. Vrouwenbelangen beschouwt dit voornemen dan ook als rechtstreeks gericht tegen een volwaardige deelname aan betaalde arbeid van vrouwen met zorgbehoevende kinderen en - alweer - als strijdig met het recht op de grondwettelijke vrije keuze van arbeid en met het recht op gelijke behandeling van vrouwen en mannen.

Vrouwenbelangen stelt voor tot een bepaalde inkomensgrens de - geïndexeerde - oude bedragen voor de kinderopvang te handhaven, daarboven de werkelijke kosten in rekening te brengen en die kosten integraal van de heffing van belastingen en volksverzekeringspremies vrij te stellen door ze als arbeidskosten van de alleenstaande of minst verdienende ouder aan te merken. Op die manier wordt de kritiek op de subsidie aan rijkere ouders voor hun kinderopvangkosten ondervangen zonder moeders 'naar huis te belasten'.

Gelijke rechten en plichten van ouders na echtscheiding.

Alimentatie

De verbittering van alimentatieplichtigen over de bedragen die zij na een uit elkaar gaan aan de ander en voor de kinderen verschuldigd zijn, wordt hevig en frequent in de media uitgevent. De realiteit spoort echter nauwelijks met die voorstelling van zaken: bij niet-gehuwden kan geen alimentatie worden opgelegd; bij wél (indertijd) gehuwden geschiedt dat nog maar zelden en voor steeds kortere tijd; en de opgelegde kinderalimentatie wordt in 65% van de gevallen niet betaald noch geïnd. In feite geldt voor de niet-verzorgende ouder: scheid-u-rijk. Zijn/haar financiële positie gaat meestal duidelijk vooruit na een scheiding.

Wat wel is verbeterd is voor verzorging en opvoeding van de kinderen is het (samen) delen van de verantwoordelijkheid. Maar dit garandeert nog geen harmonieuze gezamenlijke uitvoering. Wat zijn de bezwaren tegen het heen-en-weer-gesleep van de kinderen tussen de huizen van de ouders met hun

soms nieuwe gezinnen? Nu er enige jaren ervaring is opgedaan met deze daadwerkelijke vorm van co-ouderschap zou er grootschalig onderzoek kunnen worden gedaan bij 12-jarigen hoe zij de situatie van 'twee thuisen' hebben ervaren.

Alimentatie voor de (ex-)echtgenoot is volledig aftrekbaar; die voor een kind slechts met een laag forfaitair bedrag. Bij de (kinder)alimentatiegerechtigde is de kinderalimentatie volledig heffingsvrij, de eigen alimentatie volledig onderworpen aan belasting- en premieheffing. De kinderalimentatie leverde en levert dus slechts een bescheiden (verkapte) belasting- en premiesubsidie op, namelijk alleen over het forfait. De (ex-)echtgenoten-alimentatie leverde en levert een subsidie op van het verschil tussen de marginale druk bij de alimentatiebetaler en die bij de alimentatie-ontvangende. Aangezien vroeger de tariefdruk opliep van 14 % tot 72 % was die subsidie bij welvarende alimentatiebetalers aanzienlijk: vaak 2/3 van de betalen alimentatie zodat de alimentatie slechts voor 1/3 drukte. Om zoveel mogelijk profijt van de belasting- en premieregelingen binnen te halen werd en wordt de kinderalimentatie op een te laag bedrag vastgesteld, meestal niet hoger dan het forfait, en de (ex-)echtgenoot- alimentatie (soms) hoger dan overeenkomt met haar/zijn persoonlijke uitgaven. Met ingang van 2001 is het nieuwe heffingsstelsel ingevoerd, sterk vereenvoudigd en met maar drie tariefschijven, waarvan het hoogste met een druk van 52%. Tussen het hoogste en het laagste tarief rest, ten gevolge van de steeds hogere druk van de volksverzekeringspremies, nog maar weinig verschil. De nieuwe situatie had kunnen worden benut door de belastbaarheid /aftrekbaarheid van de (ex-)echtgenoot-alimentatie plus de forfaitaire kinderalimentatieaftrek te laten vervallen en de situatie, zoals die was vóór het uit elkaar gaan, te continueren: géén aftrek bij de één, géén extra belasting bij de ander. Vrouwenbelangen dringt er bij de regering op aan elke aftrekbaarheid/belastbaarheid van alle soorten alimentaties met ingang van 2012 te schrappen en regels te geven voor de herrekening van de oorspronkelijk vastgestelde bedragen. Deze vereenvoudiging betekent een vermindering van de werkdruk bij de belastingdienst, rechterlijke macht, advocaten en gemeentes en een vermeerdering van de belasting- en premieopbrengst. Vrouwenbelangen ziet de extra opbrengst van deze besparing gaarne besteed aan de verbetering van de inning en aan gegarandeerde uitbetaling van vastgestelde of overeengekomen alimentaties door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO).

Inmiddels is de kinderalimentatie nog bijna de enige die wordt opgelegd. Bij de berekening ervan worden vele fouten gemaakt. Ten eerste worden de kosten van kinderen stelselmatig te laag berekend. Ten tweede zijn de kinderopvangkosten een pro-memorie-bedrag, terwijl er als vanzelfsprekend van wordt uitgegaan dat de verzorgende ouder genoeg verdient om zowel in eigen levensonderhoud te voorzien als deels in dat van de kinderen. Wat komt daarvan terecht, wanneer de andere ouder niet vanaf het begin een evenredig deel van die kosten moet dragen? Ten derde valt op dat de situatie wordt gerespecteerd dat de niet-verzorgende ouder 'feestneus'ouder blijft. Want die hoeft maar één werkdag per twee werkweken te offeren en krijgt wel de helft van alle vrije weekend- en vakantiedagen. In de alimentatieberekeningsmethode, zoals geïntroduceerd door advocate Joke Bol, worden niet alleen deze fouten gemaakt, maar ook nog de fout dat het deel van de, veel te laag vastgestelde, kosten van de kinderen dat de verzorgende ouder draagt niet aftrekbaar is, en het deel dat de ander draagt (vrijwel) geheel aftrekbaar is.

Vrouwenbelangen dringt er op aan de bedragen voor de kinderalimentaties opnieuw te laten vaststellen door de Vereniging voor Rechtspraak aan de hand van de NIBUD-normen.

Positie bejaarde gescheiden vrouwen.

Tot slot spreekt Vrouwenbelangen er nog haar diepe teleurstelling over uit dat vroegere regeringen nooit behoorlijk aandacht hebben willen besteden aan de rechtspositie van lang geleden gehuwde vrouwen die na 1 oktober 1971 zijn geconfronteerd met een totaal onverwachte echtscheiding. In hun vóórhuwelijkse en huwelijkslevens zijn zij vaak volledig beroofd geweest van iedere zinvolle beroepsopleiding en -uitoefening en kregen steeds van overheidswege te horen dat zij 'levenslang een beroep konden doen op het inkomen van de echtgenoot'. Als consequentie hebben zij met grote inzet en soms aanzienlijke kennis van zaken geïnvesteerd in de loopbaan van de man. Plotseling werd er van hen geëist dat zij andere keuzes hadden gemaakt dan hun dwingend waren opgelegd door de

overheid. Het resultaat is dat bepaalde groepen oudere vrouwen wier gewezen echtgenoot en eigen familieleden goede carrières hebben gemaakt en in welstand leven, zelf in armoede verkeren.

Conclusie.

Vrouwenbelangen vraagt van de regering dat zij haar verdragsrechtelijke verplichtingen tot gelijke behandeling van mannen en vrouwen stipter, duidelijker en met betere resultaten nakomt. Een wijziging van de Kieswet is daartoe een doeltreffend instrument. Wanneer iedere kiesgerechtigde twee stembiljetten krijgt, elk met lijsten voor alle partijen - zoals tot nu toe -, maar eentje met louter vrouwenamen en eentje met louter mannennamen, wakkert de veel grotere keuzevrijheid de belangstelling voor de verkiezingen aan. Krijgt iedereen twee stemmen? Dan rijzen bij de kiezer de vragen: welke man op de lijsten verwoordt het beste mijn standpunten? En welke vrouw? Stem ik op twee verschillende partijen? Of twee keer op dezelfde?

Vertegenwoordigende lichamen met gelijke aantallen vrouwen en mannen zullen beter in staat zijn besluiten te nemen die niet onevenredig gunstig zijn voor mannen en onevenredig negatief uitpakken voor kinderen, vrouwen, mensen met een handicap of bejaarden. De democratie is ermee gediend. En naar alle waarschijnlijkheid de economie eveneens.